

Prædiken ved drive in-gudstjeneste 2. pinsedag

Af Marianne Gaarden, den 1. juni 2020 på Cirkuspladsen, Nakskov

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Jesus sagde: "Ingen kan komme til mig, hvis ikke Faderen, som har sendt mig, drager ham, og jeg skal oprejse ham på den yderste dag.

Der står skrevet hos profeterne: 'Alle skal være oplært af Gud.' Enhver, som har hørt og lært af Faderen, kommer til mig. Ikke at nogen har set Faderen, undtagen den, der er fra Gud; han har set Faderen.

Sandelig, sandelig siger jeg jer: Den, der tror, har evigt liv. Jeg er livets brød. Jeres fædre spiste manna i ørkenen, og de døde. Men det brød, som kommer ned fra himlen, gør, at den, der spiser af det, ikke dør.

Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himlen; den, der spiser af det brød, skal leve til evig tid. Og det brød, jeg vil give, er mit kød, som gives til liv for verden."

Joh 6,44-51

Prædiken:

De fleste mennesker er nok sådan indrettet, at vi først forstår betydningen af noget, når vi ikke har adgang til det. Flere måneder uden rugbrød, og så opdager vi, hvor meget vi savner at tygge i den hårde skorpe.

Og mere end to måneder uden et fysisk fællesskab, så opdager vi, hvor meget samværet betyder for os. Udveksling af blikke, et håndtryk eller et kram.

Hvem ville have troet, at familien Danmark ville synge sammen med Philip Faber foran en skærm? Sangen har styrket fællesskabet, som vi har savnet, og har givet os en fællesskabsfølelse på trods af afstand.

En skærm med et todimensionelt billede af et ansigt, der taler eller synger, er bare ikke det samme.

Ganske vist kan du høre den der taler, men du kan ikke røre, lugte, fornemme eller sanse den anden.

I denne tid har en digital udgave af Leonardo Da Vincis berømte maleri af den sidste nadver floreret, hvor Jesus sidder helt alene ved bordet, mens disciplene er flyttet ud i små isolerede felter som på Zoom, Skype, Teams - de digitale platforme.

Efter at vi i mange år har sat det enkelte individ i centrum, har taget udgangspunkt i den enkeltes behov – byg din egen burger eller design din egen bamse – så er det som om, coronakrisen har vist os, at vi ikke kan leve alene og isolerede.

Forhåbentlig har vi lært, at mennesker er relationelle væsener, der har brug for hinanden og fællesskabet. Mennesket er ikke en øde ø. Det er helt afgørende for kristendommen, at vi er forbundet med hinanden og indlejret i et fællesskab.

Man kan ikke både være kristen og så samtidig insistere på, at man ikke har brug for andre at praktisere sin tro sammen med.

At være kristen indebærer ganske enkelt at være en del af et fællesskab, som Helligånden binder sammen. De første kristne var helt klar over det, som vi hørte i Apostlenes Gerninger:

”De holdt fast ved apostlenes lære og fællesskabet, ved brødets brydning og ved bønnerne. Alle de troende var sammen, og de var fælles om alt. De solgte deres ejendom og ejendele og delte det ud til alle efter enhvers behov.”

Det var et fællesskab, hvor det enkelte individ var ophævet – selv den private ejendomsret var ophævet! Hvor et sådant fællesskab i dag ville give os åndenød, så var det første kristne fællesskab tilsyneladende fyldt af ånd.

De levede i en slags idealsamfund i samfundet, et forskud på paradiset, hvor de tog vare på hinanden. Alle var velkomne, og den eneste fordring var, at man var villig til at opgive alt sit eget, og det gjorde alle de første kristne – alle med en enkelt undtagelse:

Der var en mand, Ananias, og hans kone Safira. De er kun sjældent afbildet i kirkekunsten, for historien om dem er svær at forstå. De solgte deres ejendom, og med sin kones vidende stak manden nogle af pengene til side, og afleverede kun en del af dem til apostlene.

Peter sagde til Ananias:
”Hvorfor har Satan fyldt dit hjerte, så du har løjet for Helligånden og stukket nogle af pengene til side?
Hvordan kunne du finde på at gøre det?
Det er jo ikke mennesker, du snyder, det er Gud”.
Da Ananias hørte det, faldt han om og udåndede.
Alle der hørte det, blev grebet af stor frygt.

Da hans kone Safira bagefter kom, stillede Peter hende samme spørgsmål, men også hun løj.

Peter sagde til hende:
”Hvorfor udfordrer I Guds ånd?
Hør, der lyder fodtrin uden for døren af dem, der har begravet din mand; de skal også bære dig ud”!
I samme øjeblik faldt hun også om og udåndede.

Det kan lyde som en historie til skræk og advarsel for dem, der gerne ville være kristne, men som ikke ville forlade deres komfortzone. De første kristne kunne ikke bruge de halvhjertede i fællesskabet, for det autonome, egoistiske og selvoptagede individ levner ikke plads til Helligånden. Kun den, der helhjertet var villig til give slip på sig selv, sit ego og sine penge, kunne være med. Det lyder umiddelbart som et helt urimeligt krav for os, der er opvokset i et samfund, der sætter det enkelte individ i centrum og hylder dets præstationer.

For helt ærligt, kunne man indvende, er det jo såre menneskeligt at være optaget af sig selv. Man kan jo ikke forlange, at vi skal lade være med at tænke på os selv, opgive os selv og alle vores ting. Vi har jo nu engang nogle grundlæggende behov. Det er der vel ikke noget galt i?

Nej, men der er en sandhed i, at man dør en lille smule, når man holder fast i sig selv og sit eget, og ikke deltager i et fællesskab – det har mange netop erfaret under coronakrisen.

Tænk hvis vi i al fremtid skulle leve isolerede og ikke kunne være sammen.

Tænk hvis alle gudstjenester, bryllupper, begravelser, koncerter, teaterforestillinger, fællessang - ja selv private fester - skulle foregå i en bil hver for sig.

Der er en grund til, at børnebogen Palle alene i verden fra 1942 er blevet en klassiker.

Hvad er livet værd, hvis det skal leves helt alene?

Palles drøm om at være helt alene i hele verden er et mareridt, ikke kun for Palle, men for alle mennesker.

Det er så indlysende, at selv børn på fire år forstår det. Det er helt forkert kun at leve for sin egen skyld.

Vi har brug for hinanden, vi lever af samhørighed og samværet med hinanden.

Så sandheden i fortællingen fra Apostlenes Gerninger om Ananias og Safira er, at vi dør en lille smule, når vi kun tænker på os selv. Mens vi omvendt får liv og føler glæde, når vi deler ud af os selv og deler vores tid og vores ressourcer med andre.

Vist er vi nogle små egoister – de fleste af os i hvert fald, jeg kan jo kun tale for mig selv!

Og vist er det en udfordring at give slip på det selvoptagne ego, der dagligt bombarderes med ting, vi skal købe, for at få dækket de behov, som vi ikke engang selv vidste, at vi havde.

Men som Palle alene i verden er livet ikke sjovt, når vi ikke har nogen at dele det med.

Mange har sikkert oplevet under coronakrisen, at de har mistet energi, mens de har været alene.

Det gik måske i begyndelsen, men efterhånden som ugerne er gået blev det mere og mere enerverende at være uden kontakt med andre mennesker dagen lang. Nu har man endelig haft tid til en hel masse ting, rydde op i skabet eller sin e-mail indbakke, men man kommer ind i en lidt apatisk tilstand, hvor man ikke kan tage sig sammen til det.

Det er som om man er fanget i sin egen verden.

Vi mennesker er relationelle væsener, der har brug for hinanden og fællesskabet. Men vi har brug for nogen eller noget,

der kan skubbe os ud af vores egen komfortzone, vores kredsen om os selv, så vi kan forbinde os med noget uden for os selv.

Det er dét gudstjenesten kan. I kirken inviteres vi ind i et fællesskab, der rækker ud over os selv.

Det er ikke et krav, at vi skal slippe alt vores eget, men det er et tilbud om at få lov til at slippe os selv, så vi ikke bliver Palle alene i verden.

Som sagt har mange i kirkelige kredse og nok ikke mindst præster moret sig over den digitale udgave af Leonardo Da Vincis berømte maleri af den sidste nadver. Disciplene er flyttet ud i de små, isolerede felter, vi ser på Zoom, Skype eller Teams, mens Jesus sidder helt alene i midten ved bordet, hvor han indstifter nadveren.

I nadveren deler Jesus sig selv og giver slip på alt sit eget, inklusiv sit liv. Han er det levende brød, som vi kan leve af til evig tid. Det er det, evangelieteksten handler om. Jesus opløser de små isolerede felter og inviterer os ind i fællesskabet med ham i midten.

Når vi spiser og drikker sammen i nadveren, bliver vi en del af det kristne fællesskab, der rækker helt tilbage til de første kristne.

I det fællesskab får vi lov til at glemme os selv for en stund, og mærker livet og glæden, når også vi deler ud af os selv, deler vores tid og vores ressourcer med andre og bliver en del af fællesskabet.

Coronakrisen har vist os, at vi som samfund har handlet kristent ved ikke kun at tænke på os selv.

Det har ikke kun handlet om det enkelte individ, vi har også værnet om fællesskabet og passet på den svage, den syge og den sårbare.

Det er helt i den kristne ånd.

LOLLAND-FALSTERS STIFT
FOLKEKIRKEN

For det er Guds ånd, Helligånden, der binder os sammen i det store kristne fællesskab.

Det er mit håb og min bøn, at vi vil tage ved lære af den coronakrise, så vi også fremadrettet vil prioritere fællesskabet, hvor vi tager vare på hinanden.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treenig
Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al
evighed.

Amen - glædelig pinse.